

Opiskelun ilo ja sen merkitys ammattillisen koulutuksen verkko- opinnoissa.

Pia Kiikeri
Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu

27.3.2026

(Valokuva: Leena Koskela)

Pia Kiikeri

Lehtori, KT, AmO, AmE, Digiopie,
Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu

30 vuoden kokemus ammatillisesta koulutuksesta ja sen kehittamisestä.

Viimeiset seitsemän vuotta Ammatillisen opettajakorkeakoulun lehtorina kehittäen mm. erilaisia tekoäly- ja digipedagogisia oppimisen ja opetuksen ratkaisuja sekä toimii erilaisissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa sekä tiimeissä. Väitellyt opiskelun ilosta ammatillisen koulutuksen verkko-opinnoissa.

Uutinen Lapin yliopiston sivulla: [Väitös: Opiskelun ilo ammatillisen koulutuksen verkko-opinnoissa](#)

+358 294471190

Pia.Kiikeri@haaga-helia.fi

LinkedIn: Pia Kiikeri

Esittely: <https://www.haaga-helia.fi/fi/yhteystiedot/pia-kiikeri>

Sisältö

- Mikä on opiskelun ilo?
- Miksi meidän tulee panostaa opiskelun iloon?
- Väitöskirjan tuloksia
- Opiskelun iloa tukeva malli
 - Opiskelun iloa tuottavat tavoitteet ja tehtävät
 - Multimedial kognitiivisesti affektiivinen malli
 - Pedagogisen median 17 rakennuspalikkaa
 - Opettajan vuorovaikutus ja ohjaus
 - Positiivisen tunnetilan luominen
 - Oppimisympäristöt
 - Opiskelijat tavoitteet ja toiveet
 - Työelämä
- Opiskelun ilon johtaminen

Vastaa Menti.com

**Onko opiskelun ilo
käsitteenä sinulle
tuttu?**

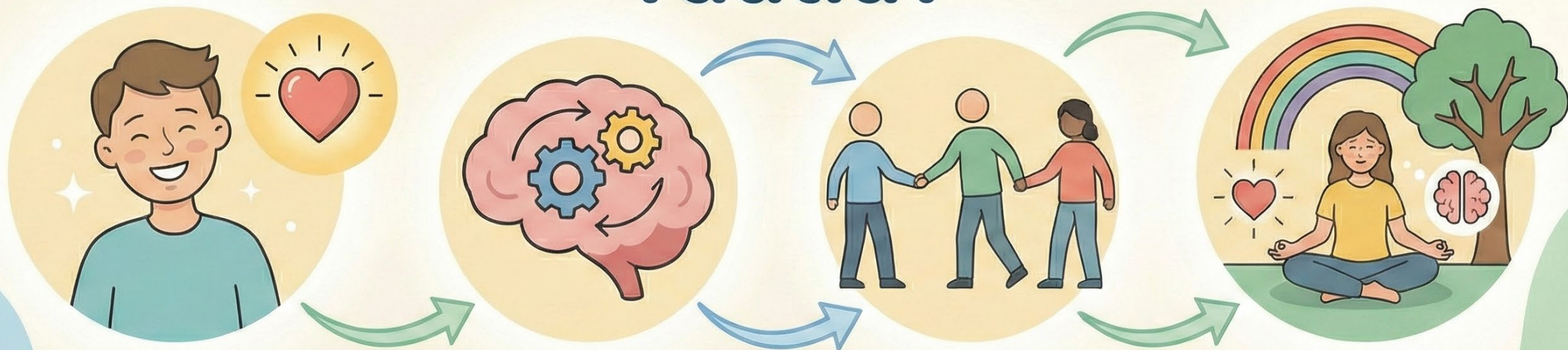

Opiskelun ilo ammatillisessa koulutuksessa

- Opiskelun ilo on oppimisen aikana koettua iloa
- Ilo on tunne, joka liittyy opiskelijan kokemaan sisäiseen motivaatioon
- Opiskelun ilon kokeminen lisää opiskelijan oppimista ja hyvinvointia

Miksi myönteistä tunnetilaa kannattaa? vaalia?

Taistele tai pakene -tila

Kun kohtaamme stressaavia tilanteita, kehomme ja mieleemme voivat reagoida samalla tavalla kuin fyysisissä uhkatilanteissa, taistelemalla tai pakenemalla.

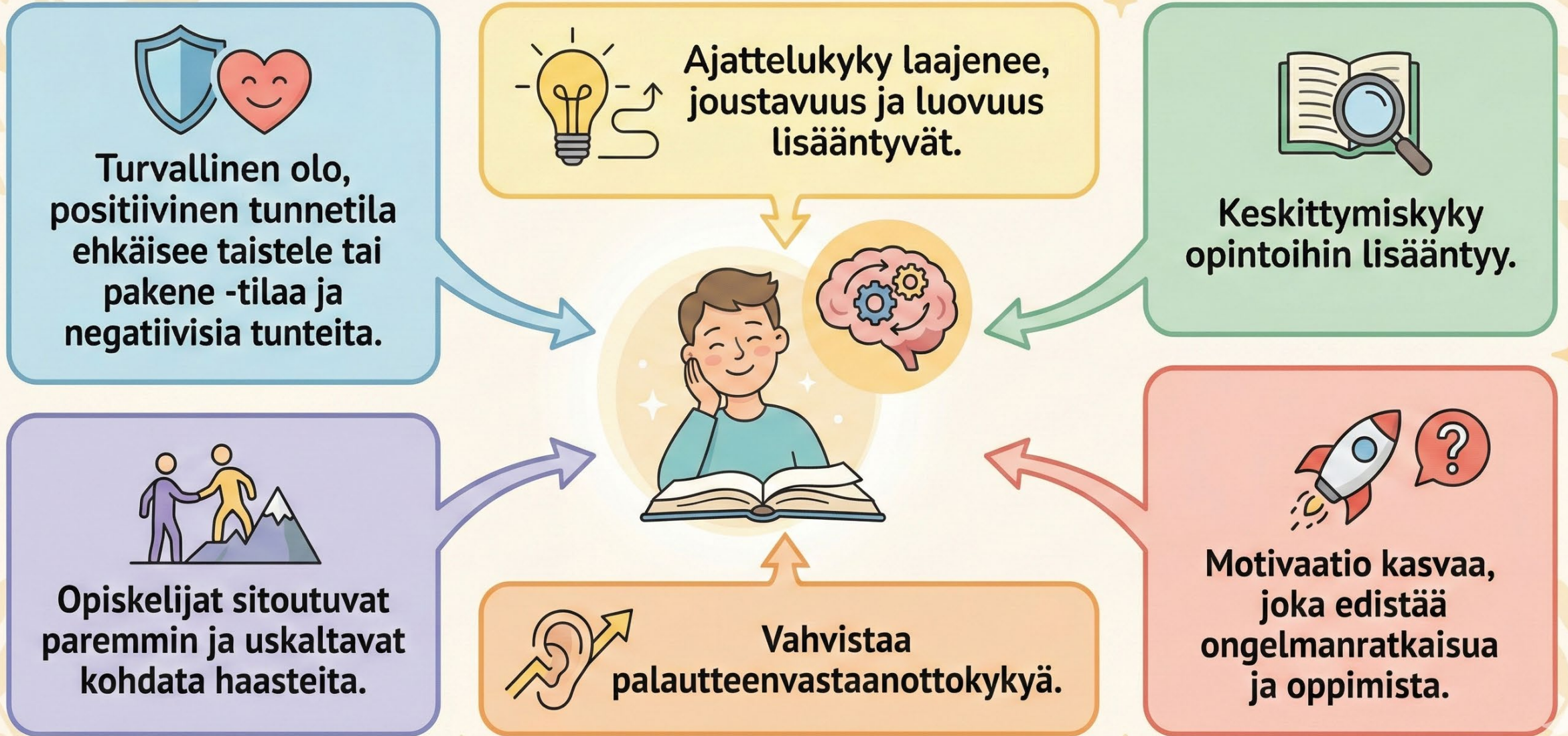
Kuva: ChatGPT

Laajenna ja rakenna -teoria

Broaden and build -teoria (mukaan Fredrickson & Branigan 2005)

1. Myönteinen tunnetila tukee oppimista

2. Sosiaalinen läsnäolo lisääntyy

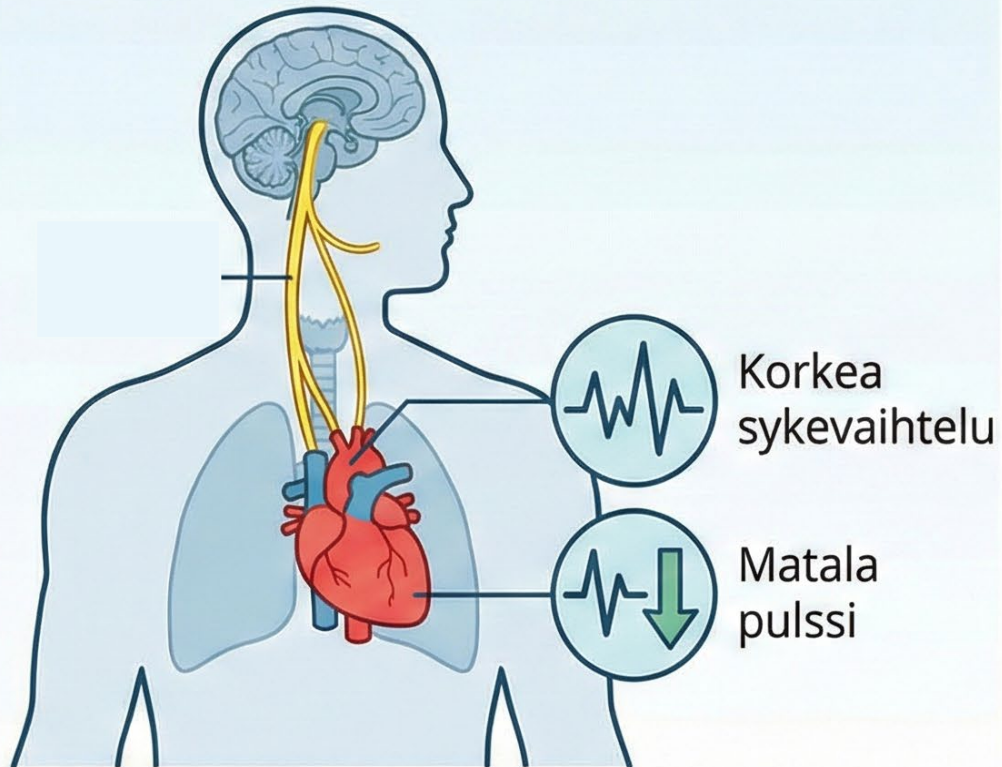

3. Psyykkinen hyvinvointi lisääntyy

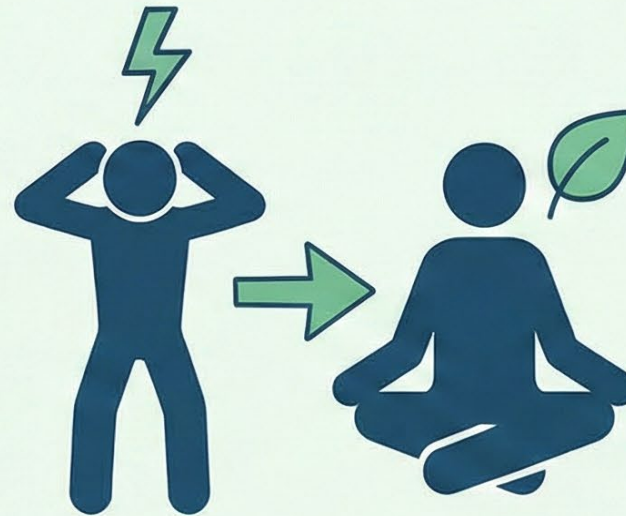

4. Fyysinen hyvinvointi lisääntyy

Vagushermon toiminta vahvistuu ja sydämen sykevaihtelu kasvaa, eli pulssi pienenee

Auttaa palautumaan stressistä

Yhdistetty pidempään elinikään

Vastaa Menti.com

Mikä sinua puhututti eniten?

Mikä sinua puhututti eniten?

Väitöstutkimuksen tuloksia

Oppijapersoonat verkko-opiskelussa

Pitää verkkokursseista

Yli 30 -vuotias opiskelija, jolla on jo korkeakoulututkinto. Pitää positiivisesta ja kannustavasta ilmapiiristä. Haluaa kurssille selkeät tavoitteet ja jatkuvaa palautetta. Pitää muiden opiskelijoiden kanssa keskustelusta ja vertaispalautteesta. Pitää kirjoitustehtävistä ja työelämään tähtäävistä tehtävistä. (N = 171)

Pitää erityisesti asynkronisista verkkokursseista

26–30-vuotias opiskelija. Lukiosta tai ammatillisesta koulusta valmistunut. Haluaa tehdä tehtäviä itsenäisesti. Pitää kirjallisista tehtävistä, mutta ei ole valmis panostamaan haastaviin tehtäviin. Haluaa kurssille selkeät tavoitteet ja tehtävät, jotka tähtäävät työelämään. (N = 159)

Ei yleensä pidä verkkokursseista

19 - 25-vuotias opiskelija. Ei ole motivoitunut suorittamaan verkko-opintoja. Pitää verkko-opinnoista, jossa saa helposti apua. Ei halua keskustella muiden opiskelijoiden kanssa, eikä motivoidu kirjoitustehtävistä. Haluaa selkeät tavoitteet, mutta ei selkeää aikataulutusta tai määräaikoja. Tuntee iloa, kun suorittaa haastavan tehtävän. Haluaa tehtävät, josta on hyötyä työelämässä. (N = 33)

([Osatutkimus I](#), Survey-tutkimus, 363 ammatillisen koulutuksen opiskelijaa)

Kuvat Inka Kiikeri

Opiskelijoiden käsitys opiskelun ilosta verkko-opinnoissa

Ulottuvuuksien vaihtelut	Kategoriat			
	Kategoria 1. Käytännönläheinen oppiminen digitaalisia ohjelmia hyödyntäen	Kategoria 2. Itsenäinen oppiminen verkossa	Kategoria 3. Yhteisöllinen oppiminen verkossa	Kategoria 4. Työelämälähtöinen oppiminen verkko-opiskelua hyödyntäen
Opiskelun pedagoginen muotoilu	Käytännönläheinen työskentely	Itsenäisen työskentely	Ryhmätyöskentely	Työelämälähtöinen työskentely
Suhde opettajaan	Kohtaaminen	Yksilöohjaus	Ryhmänohjaus	Työelämälähtöinen ohjaus
Suhde opiskelijaryhmään	Yhteisöllinen oppiminen käytännössä	Itsenäinen opiskelu verkossa	Vertaisoppiminen verkossa	Yhteisöllinen oppiminen työelämässä
Käsitys itsestä opiskelijana	Lähiopiskelu tukee oppimista	Tavoitteiden saavuttaminen	Yhteistyötaidoissa onnistuminen	Työelämässä menestymisen mahdollisuudet

([Osatutkimus II](#))

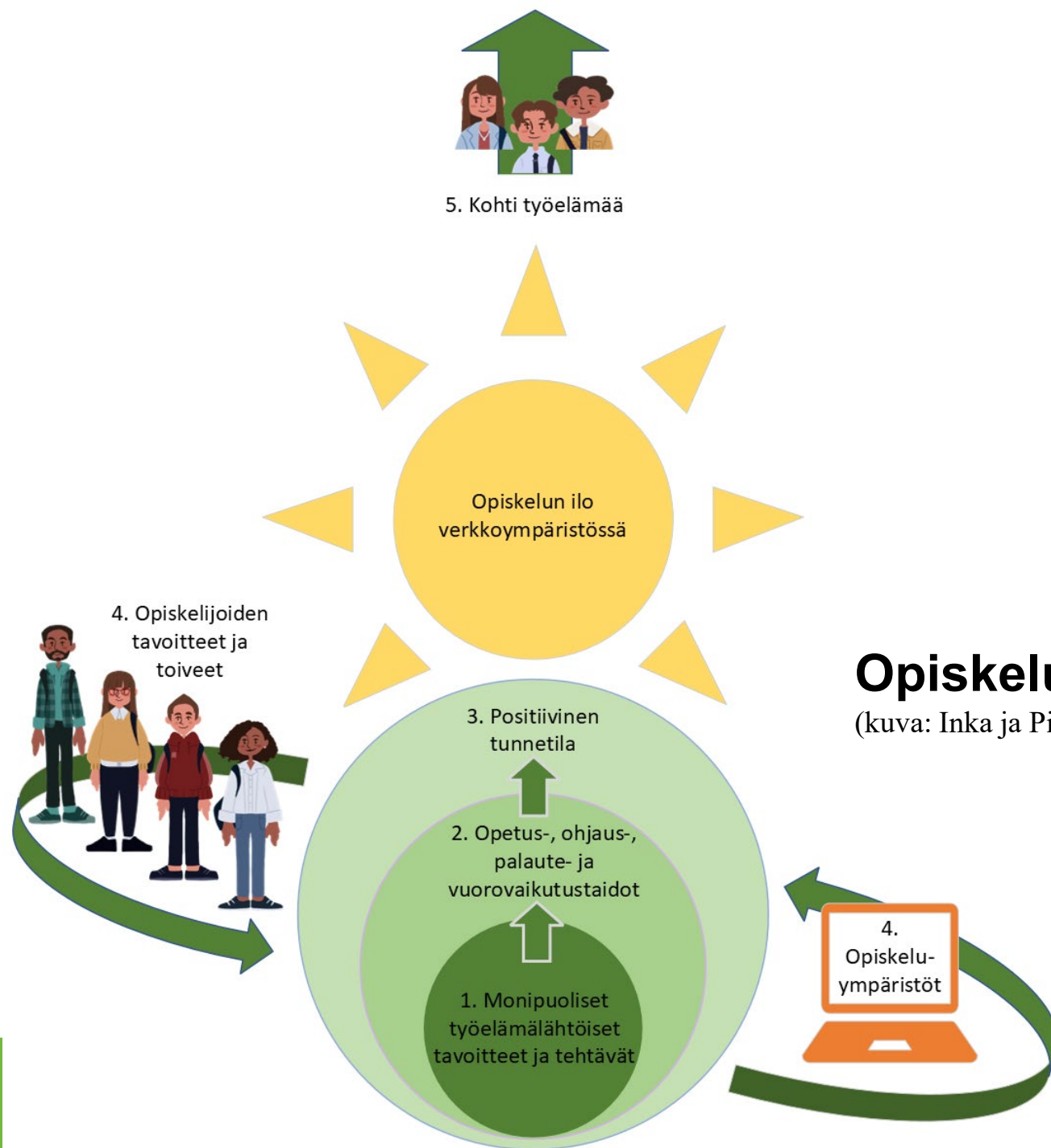
Opettajien käsitys opiskelun ilosta verkko-opinnoissa

Ulottuvuuksien vaihtelut	Kategoriat		
	Kategoria 1. Yksilöllisen oppimisen tukeminen	Kategoria 2. Yhteistoiminnallisen oppimisen tukeminen	Kategoria 3. Jatkuvan oppimisen tukeminen
Digitaitojen hyödyntäminen	Verkkoalustan hallinta	Videoneuvottelualustan hallinta	Yleisten digitaitojen hallinta
Tehtävien laadinta	Monipuolisuus	Aktiivisuus	Työelämälähtöisyys
Ohjausmenetelmien variointi	Yksilöllinen ohjaus	Ryhmätoiminnan ohjaaminen	Työelämälähtöinen ohjaus
Vuorovaikutuksen tukeminen	Yksilöllinen tukeminen	Yhteisöllisen tukeminen	Työelämälähtöinen tukeminen
Osaamisen arviointi	Positiivinen ja kannustavaa jatkuva kirjallinen palaute	Positiivinen ja kannustavaa jatkuva suullinen palaute	Työelämälähtöinen palaute

([Osatutkimus III](#))

**Miten meidän kannattaisi
muotoilla verkko-opintoja?**

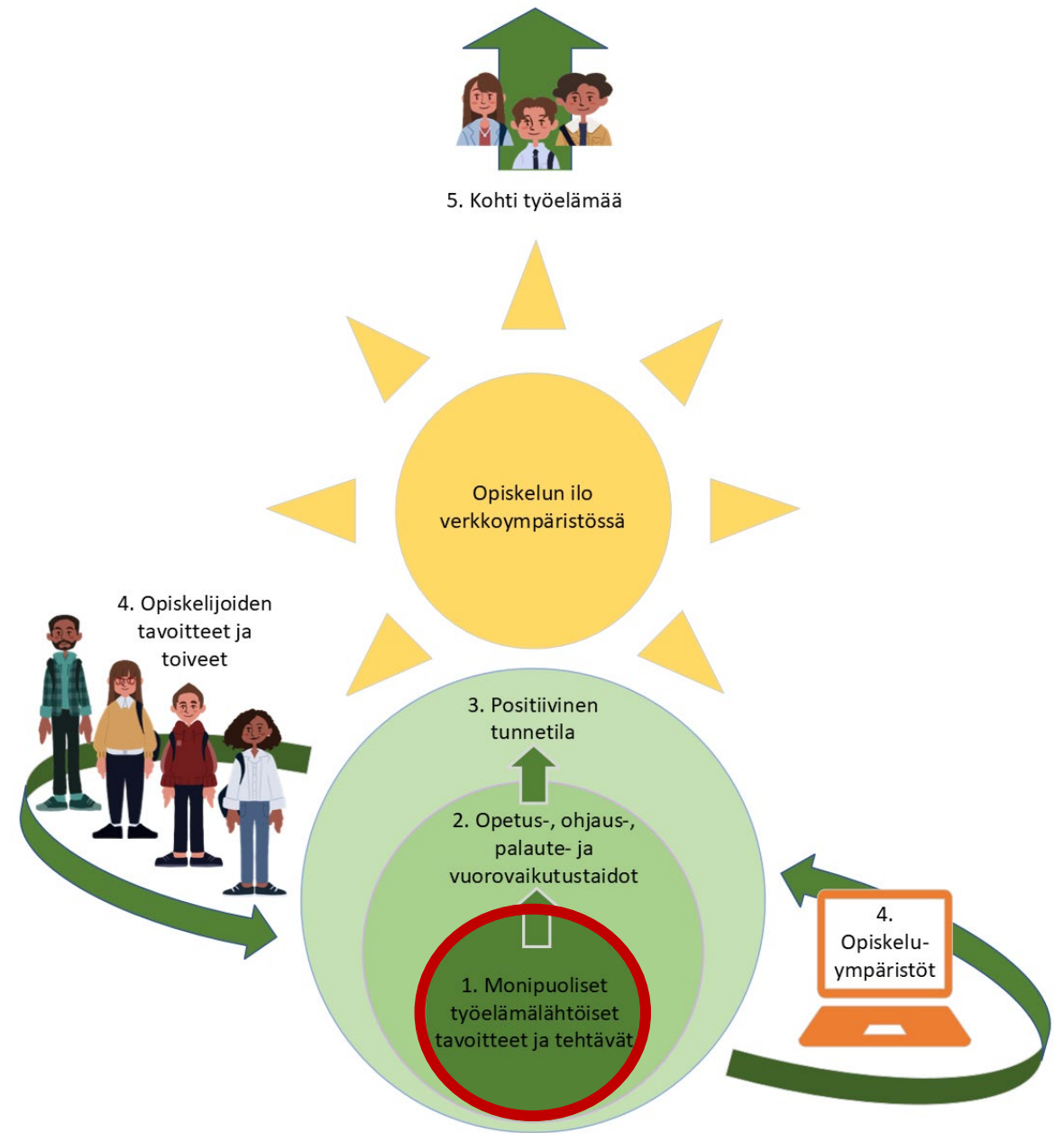

Opiskelun iloa tukeva malli

(kuva: Inka ja Pia Kiikeri), s. 103

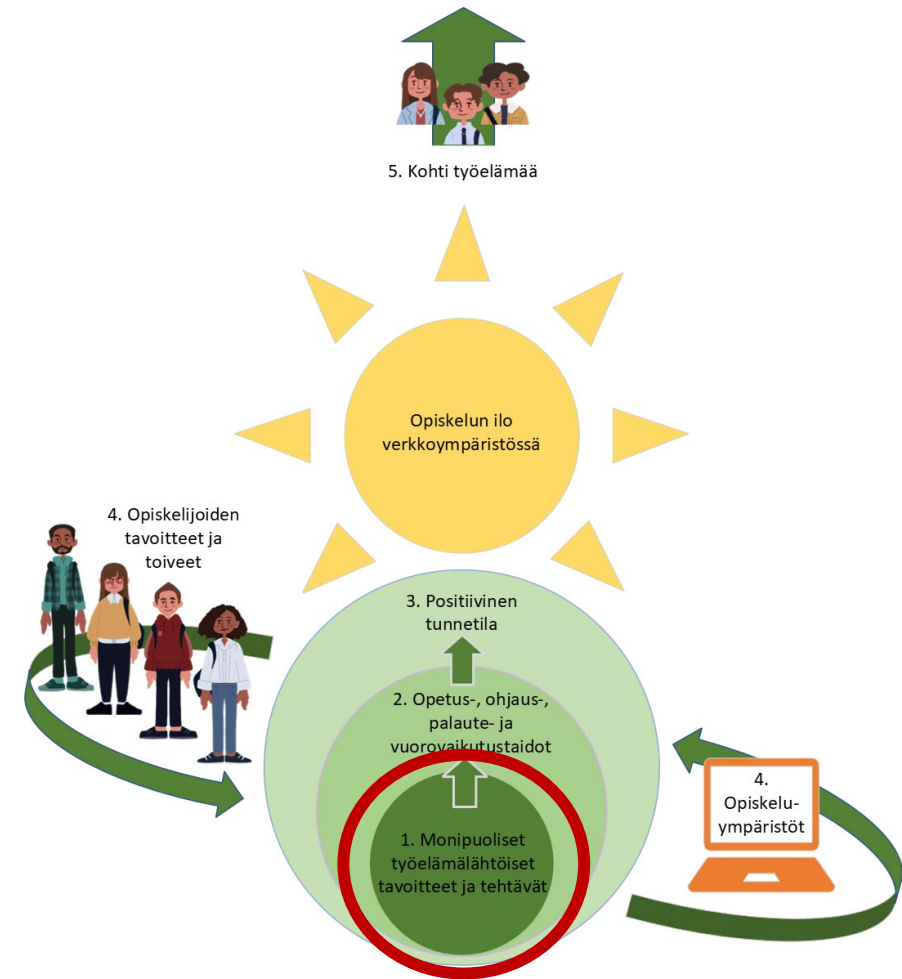

1. Aseta monipuoliset työelämälähtöiset tavoitteet ja tehtävät

1. Aseta monipuoliset työelämälähtöiset tavoitteet ja tehtävät

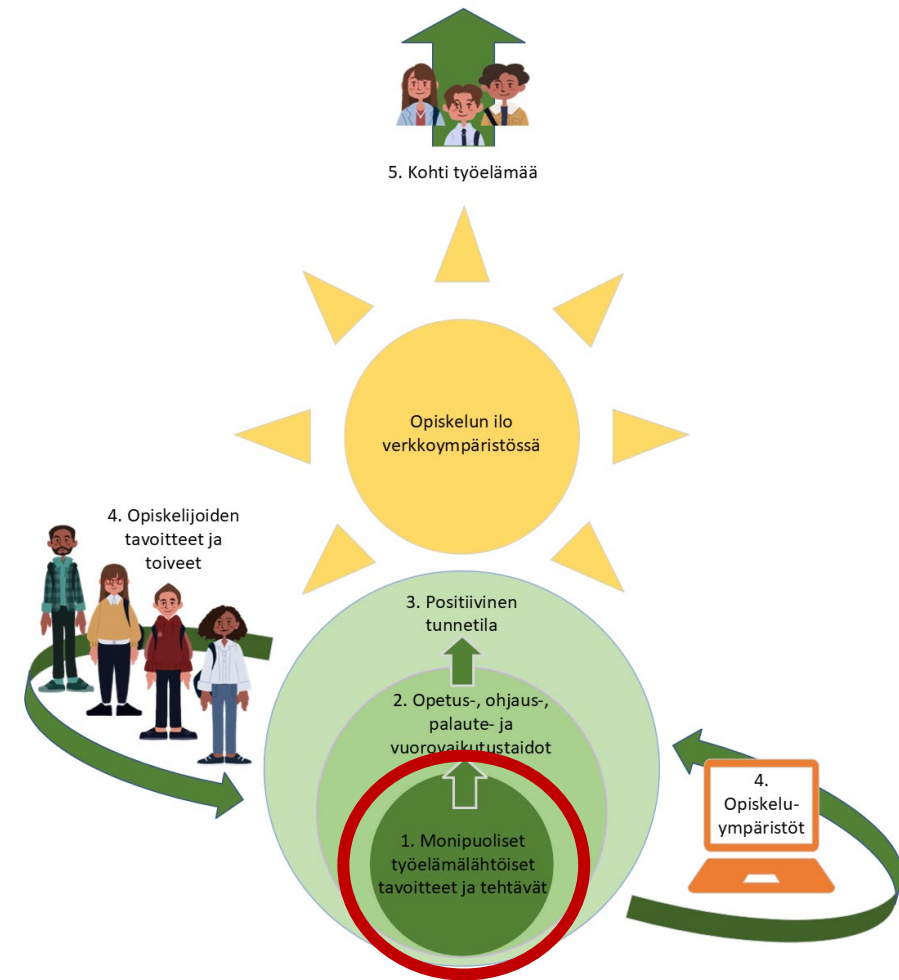
- Työelämälähtöisyys ja merkitys
- Tavoitteet sidoksissa työelämään ja opiskelijan tulevaisuuteen
- Opitulla tiedolla selkeä merkitys
- **Selkeys**
- Tavoitteet ja tehtävät ymmärrettäviä ja konkreettisia
- **Joustavuus ja opiskelijälähtöisyys**
- Tavoitteet tukevat autonomiaa ja yksilöllisiä etenemispolkuja
- **Opettajan rooli**
- Ohjaa ja muotoilee tavoitteita yksilöllisten tarpeiden mukaan
- Tuntee opiskelijan taustan ja osaamisen
- Tukee tavoitteiden saavuttamista antamalla nopeaa, positiivista palautetta

1. Aseta monipuoliset työelämälähtöiset tavoitteet ja tehtävät

1/4. Työelämälähtöisyys ja merkityksellisyys

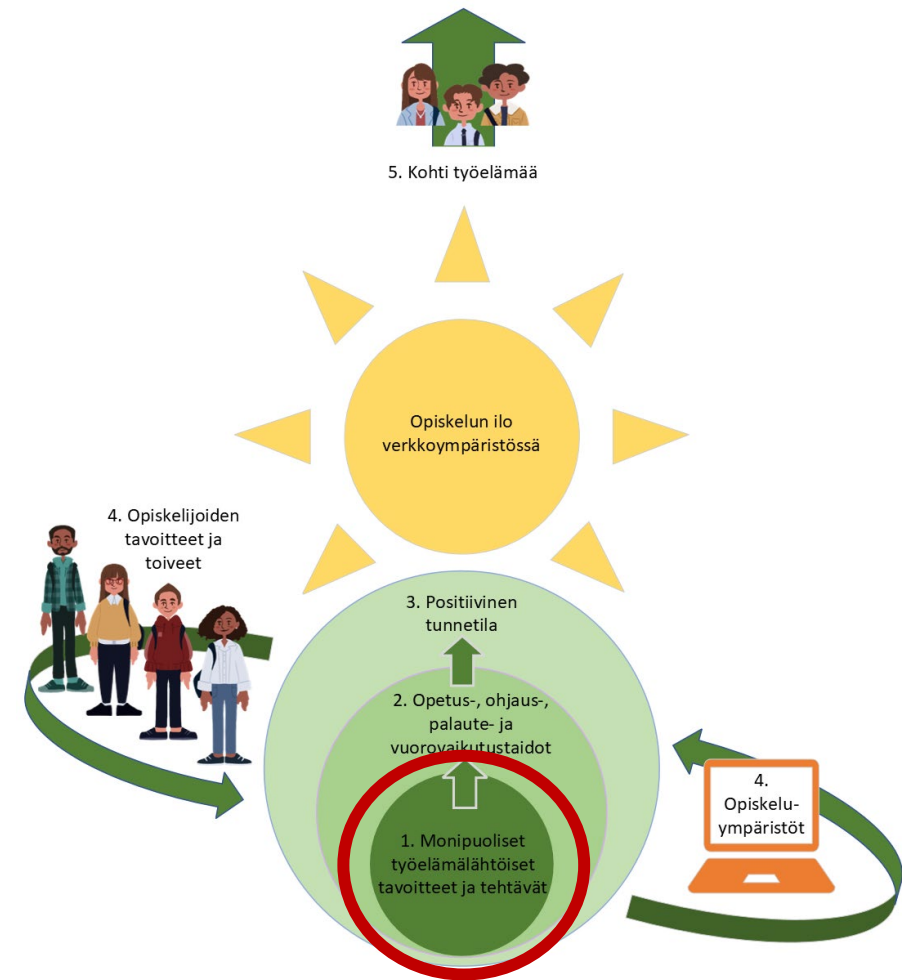
- Tehtävät tähtäävät työelämässä tarvittavaan osaamiseen
- Tehtävät ovat ajankohtaisia ja työelämälähtöisiä
- Materiaalit päivitetty ja opettaja panostanut tehtäviin
- Tukevat oman alan osaamista ja tulevaa työtä
- Luovat tunteen opitun merkityksestä
- Voidaan toteuttaa eri ympäristöissä, myös työpaikalla
- Huomioidaan jatko-opintojen tarpeet

1. Aseta monipuoliset työelämälähtöiset tavoitteet ja tehtävät

2/4. Selkeys, rakenne ja saavutettavuus

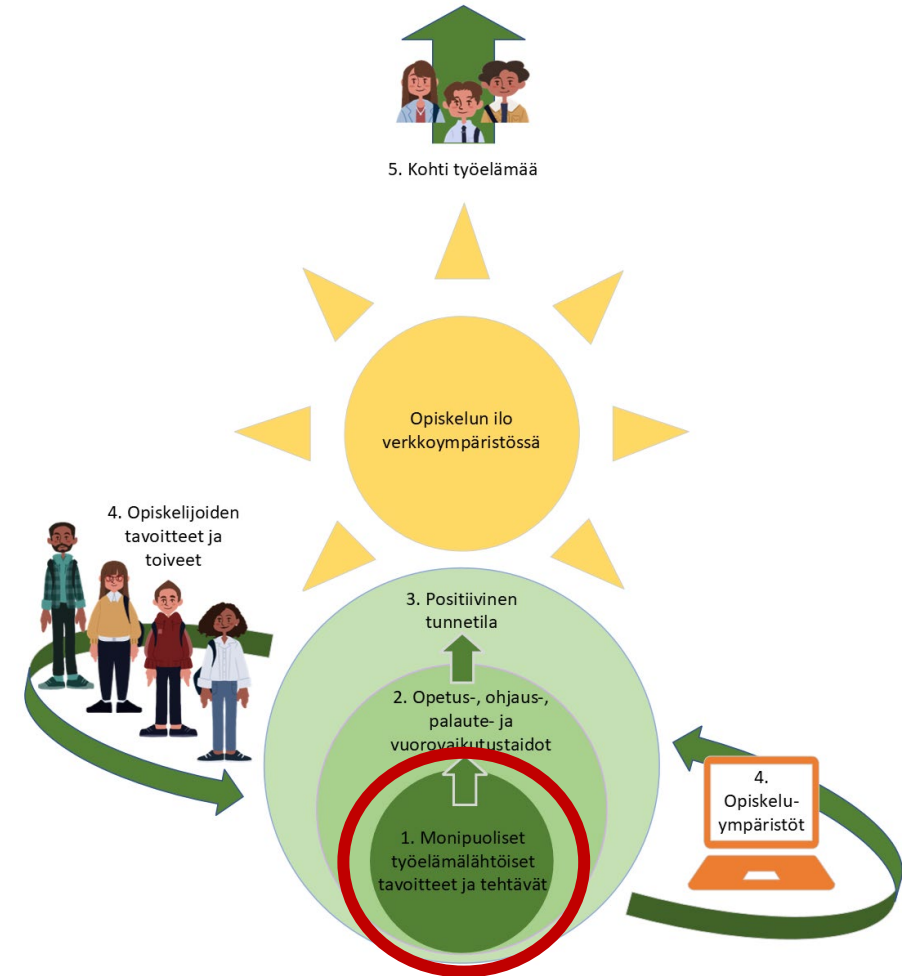
- Selkeä ja jäsenneilty tehtävänanto tukee oppimista
- Ohjeet, palautusaika ja -paikka merkitty selkeästi
- Tehtävät pilkottu hallittaviin osiin
- Tehtävät visuaalisia ja saavutettavia

1. Aseta monipuoliset työelämälähtöiset tavoitteet ja tehtävät

3/4. Monipuolisuus, haaste ja autonomia

- Tehtävät monipuolisia, vaihtelevia ja muutakin kuin kirjallisia
- Hyödynnetään digitaalisia, pelillisiä ja interaktiivisia menetelmiä
- Tehtävät riittävän haastavia (ei liian vaikeita tai liian helppoja)
- Mahdollisuus valita suoritustapa ja itselle sopivat tehtävät
- Tehtäviä voi tehdä omassa tahdissa
- Opiskelija arvioi edistymistään ja seuraa suorituksia
- Opiskelija voi asettaa itselleen aikataulun ja määräajat

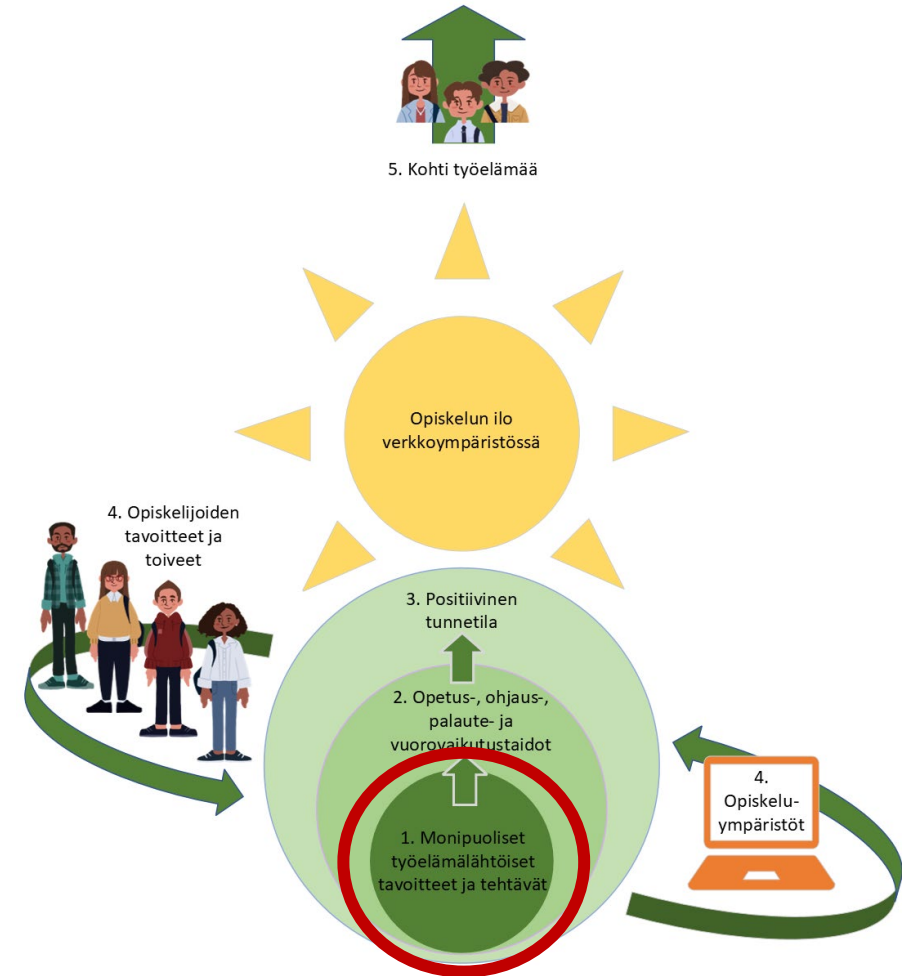

1. Aseta monipuoliset työelämälähtöiset tavoitteet ja tehtävät

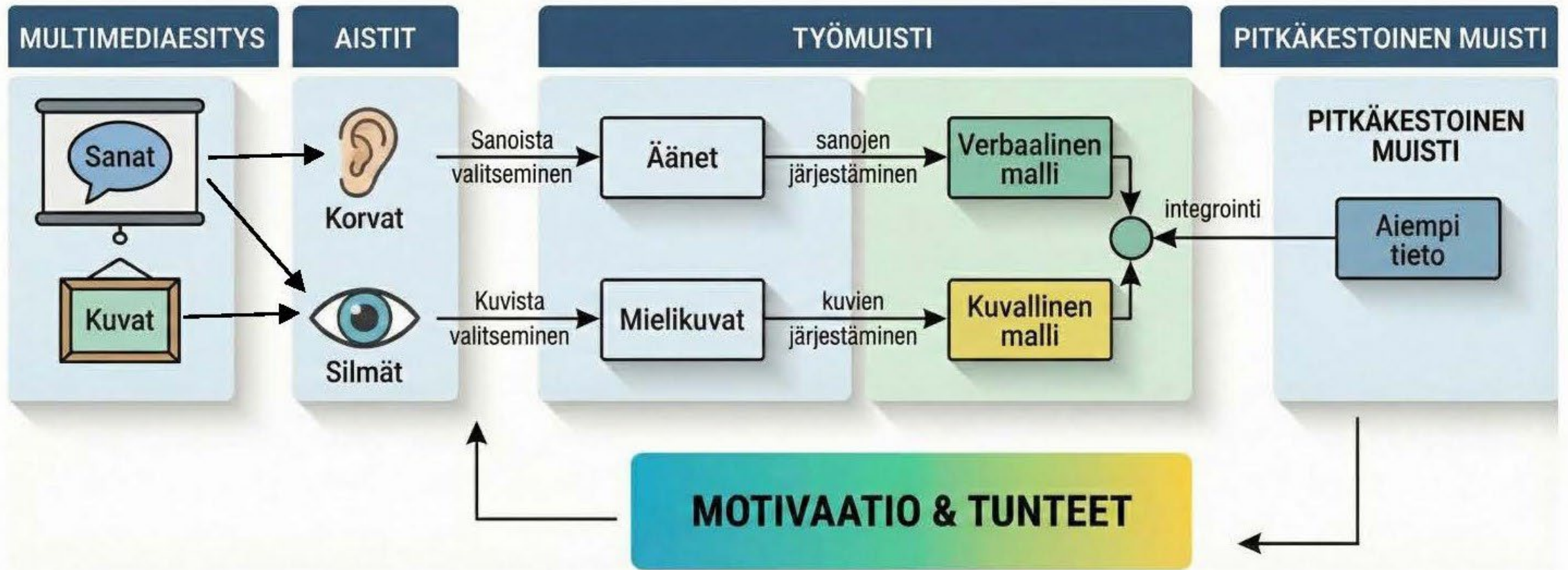
4/4. Ryhmätyöskentely ja vuorovaikutus

Tehtävien tulee tukea yhteisöllisyyttä, vaikka kaikki opiskelijat eivät koe iloa ryhmätyöskentelyssä

- Tehtävät tukevat yhteistoiminnallista oppimista ja vertaisoppimista
- Opiskelun iloa tuottaa aktivoiva ryhmässä tapahtuva toiminta
- Tehtävät kannustavat keskustelemaan ja jakamaan kokemuksia
- Opiskelijat saavat palautetta onnistumisestaan muilta opiskelijoilta
- Opettaja tukee vertaisryhmissä opiskelua

Multimediaoppimisen kognitiivis-affektiivinen teoria

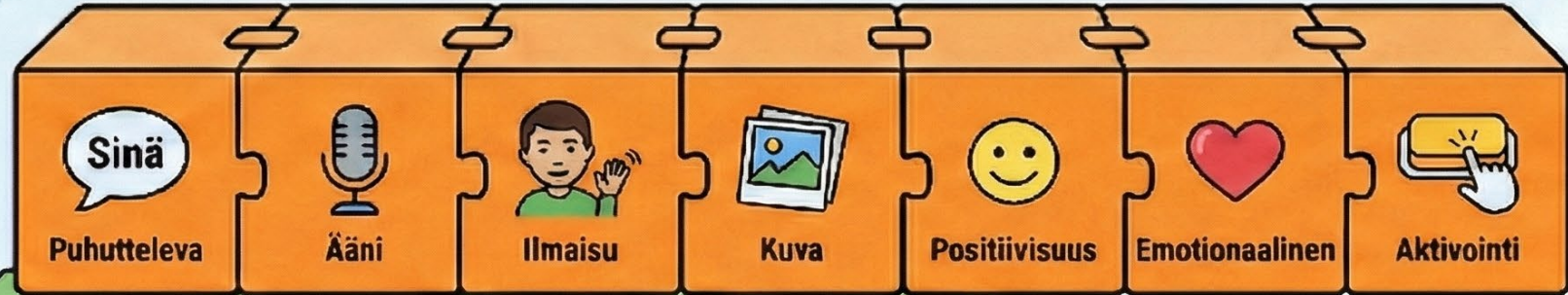

Lähde: Ruth C. Clark & Mayer, R. E. (2023). *E-Learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and Designers of Multimedia Learning*. John Wiley & Sons, Inc.

Pedagogisen median 17 rakennuspalikkaa

Oppimista ja opiskelun iloa tukevat diaesitykset

3. Aktivoi ja innosta oppijoita

Oppiminen

2. Jäsennä sisältö ymmärrettäväksi

1. Poista turhat häiriöt

Kuva: Pia Kiikeri, Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu

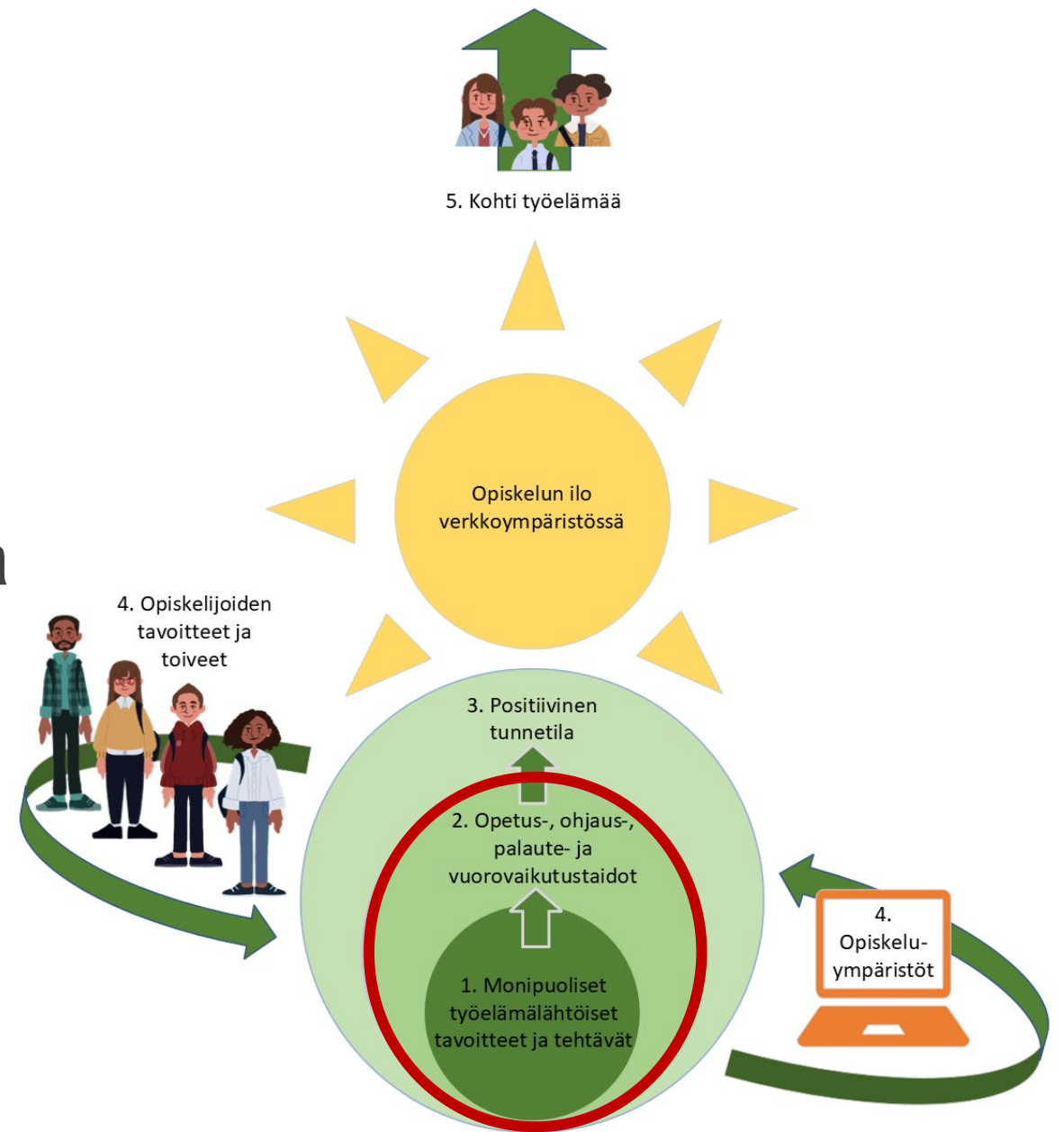
Lisälukemista: Kiikeri, P. 2026. [Näin luomme oppimista ja hyvinvointia tukevat dia- ja videoesitykset tekoälyn aikakaudella](#), Haaga-Helia eSignalsPro

Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Kysymyksiä ja kommentteja

2. Kehitä hyvät *opetus-*, *ohjaus-*, *palautteenanto-* ja *vuorovaikutustaidot*

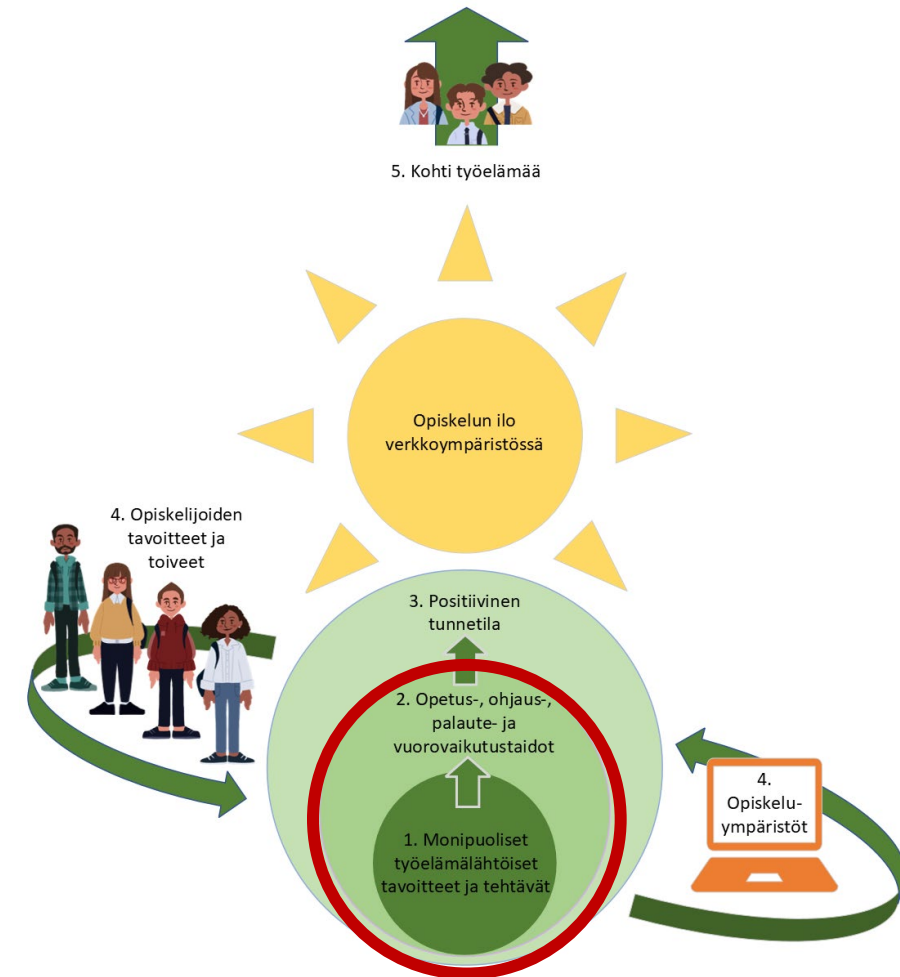
2. Kehitä hyvät opetus-, ohjaus-, palautteenanto- ja vuorovaikutustaidot

Opetus

- Työelämälähtöistä, aktivoivaa ja opiskelijalähtöistä
- Selkeä pedagoginen rakenne ja näkyvät tavoitteet
- Monipuoliset, osallistavat menetelmät
- Digiosaaminen vahvaa; opiskelijoita tuetaan verkossa
- Tasa-arvoinen ja yhteisöllinen oppimisympäristö

Ohjaus

- Yksilöllistä, saavutettavaa ja opiskelijan tarpeita tukevaa
- Opintopolku rakennetaan yhdessä opiskelijan kanssa
- Monipuoliset ohjausmenetelmät, myös digitaaliset
- Tukee työelämätaitoja ja jatkuvaa oppimista
- Nopea saatavuus, selkeät yhteystiedot ja lähestyttävyyys

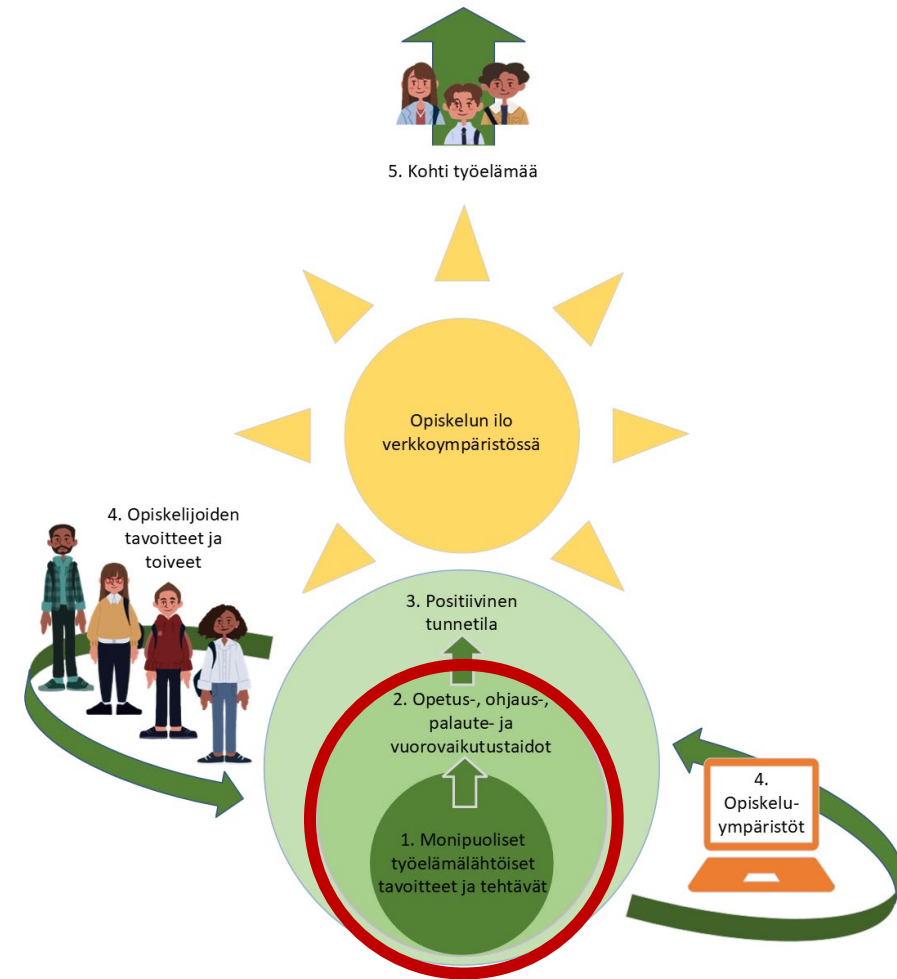
2. Kehitä hyvät opetus-, ohjaus-, palautteenanto- ja vuorovaikutustaidot

Palautteenanto

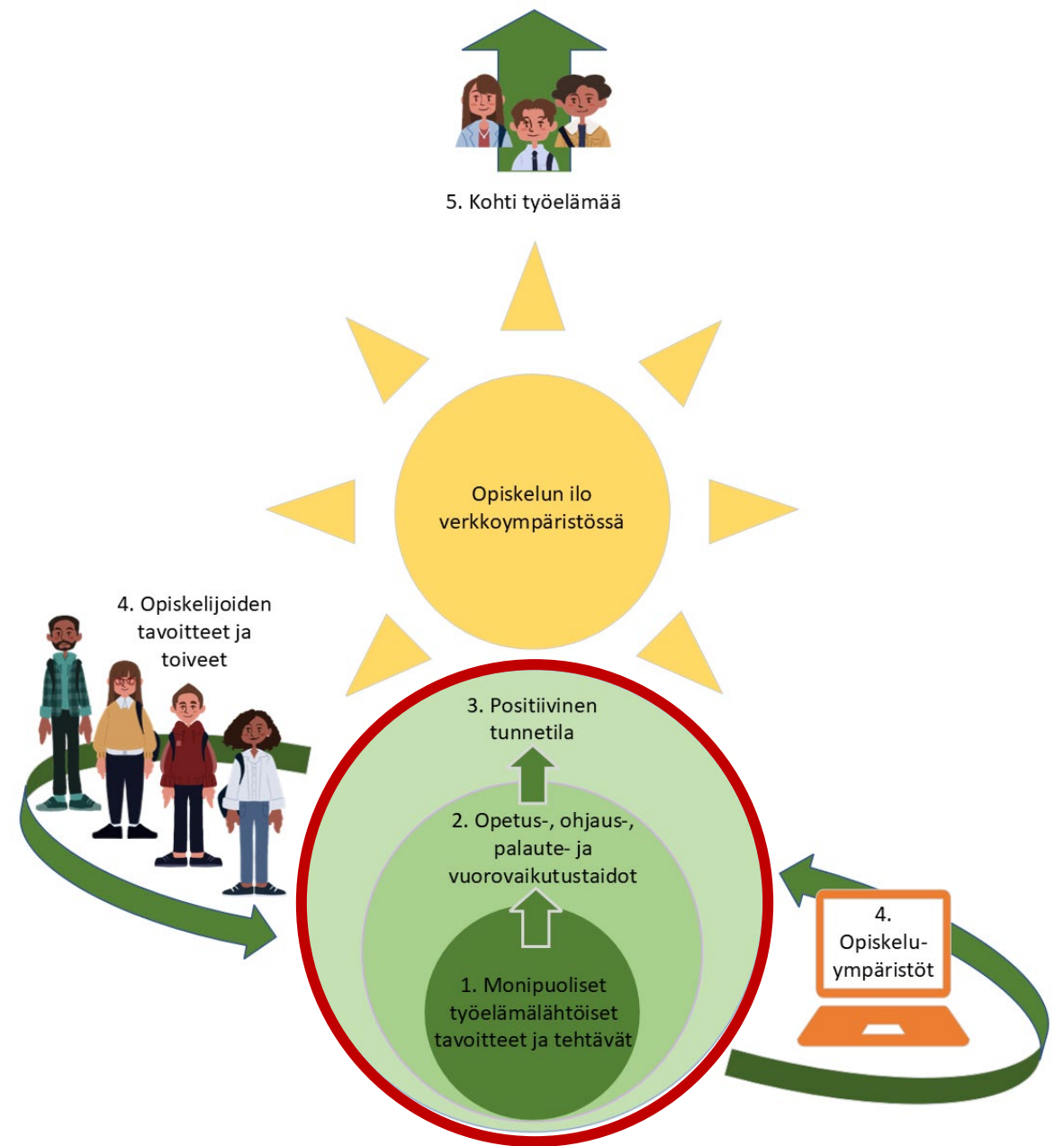
- Laadukas palaute lisää opiskelun iloa
- Positiivista, jatkuvaa, motivoivaa ja vuorovaikutteista
- Annetaan palautetta nopeasti ja saatavilla koko kurssin ajan
- Kirjallista, suullista tai lyhyttä (esim. hymiöpalautetta)
- Oppimisanalytiikka tukee edistymisen seurantaa
- Auttaa korjaamaan virheitä, tukee itsearviointia ja reflektiota
- Sisältää vertaispalautetta ja mahdollistaa osaamismerkkit
- Työelämälähtöinen palaute arviointikeskusteluissa

Vuorovaikutus

- Positiivinen, kannustava ja turvallinen ilmapiiri
- Opettaja helposti lähestyttävä, tasapuolinen ja kuunteleva
- Kamera käytössä verkkototeutuksissa
- Opiskelijat tulevat nähyiksi ja kuulluiksi
- Vuorovaikutusta tuetaan, ei pakoteta
- Yhteisöllisyys: vertaisoppiminen, ryhmähenki, yhteys työelämään

3. Ylläpidä positiivista tunnetilaa

3. Ylläpidä positiivista tunnetilaa

Opettajan asenne, vuorovaikutus ja palaute

Positiivinen asenne ja lähestyttävyys

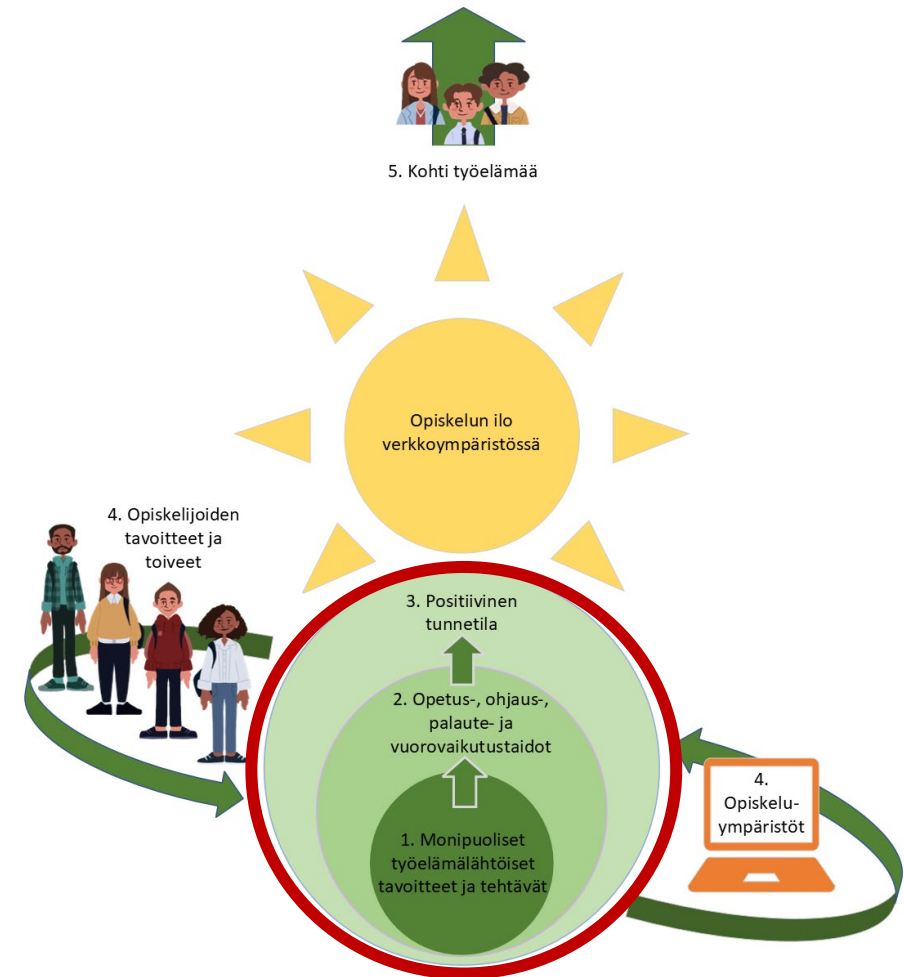
- Opettaja on positiivinen, ystävällinen ja kannustava
- Helppo lähestyä
- Myönteinen asenne välittyy opiskelijoille kaikissa ympäristöissä

Selkeä vuorovaikutus ja tasapuolinen kohtelu

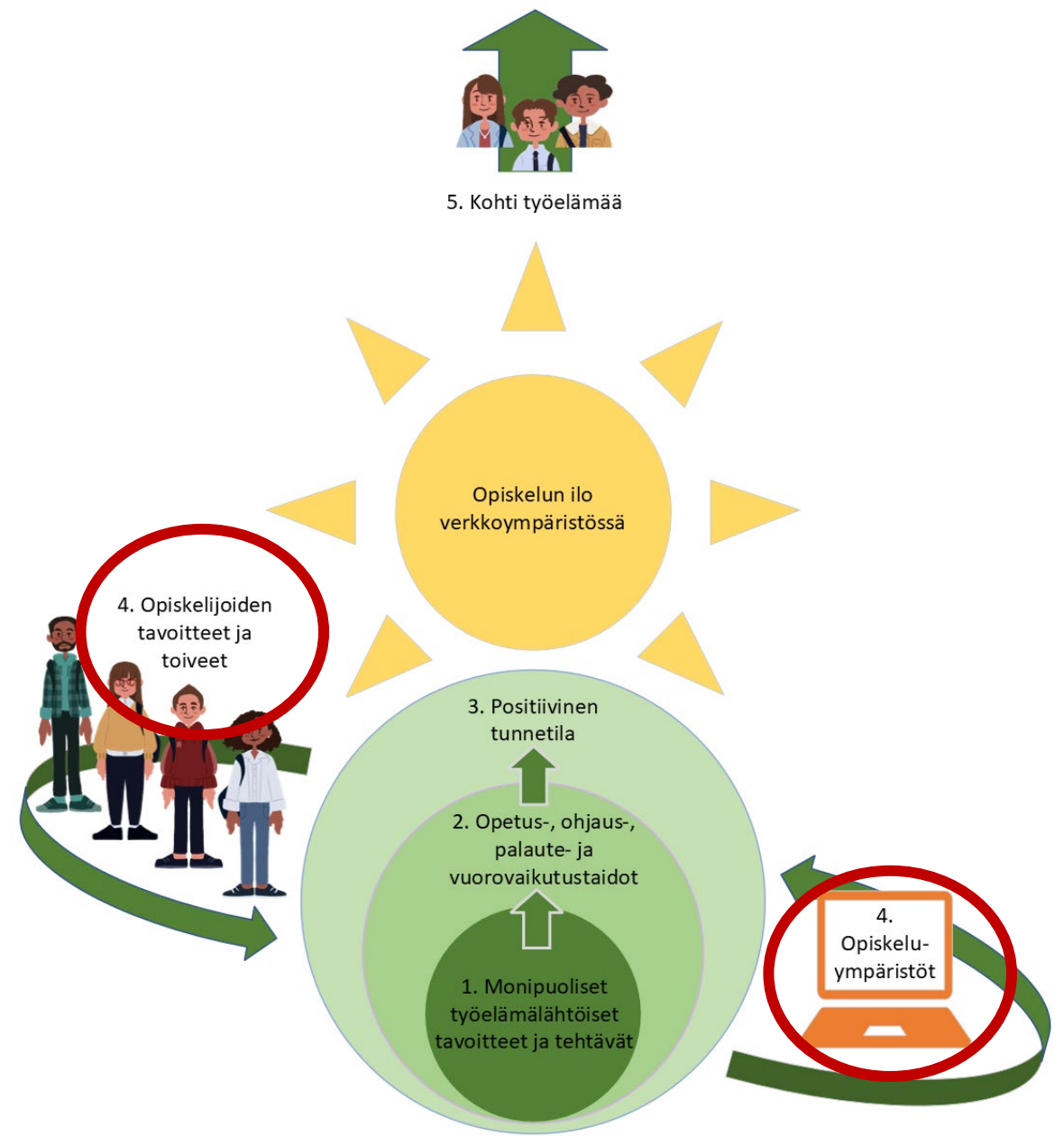
- Hyvät vuorovaikutus- ja kuuntelutaidot
- Kaikkia opiskelijoita kohdellaan tasapuolisesti
- Jokainen tulee nähdyksi ja kuulluksi
- Lämmin ja turvallinen ilmapiiri

Palautteen laatu ja jatkuvuus

- Palaute monipuolista, positiivista ja motivoivaa
- Palautetta annetaan jatkuvasti

4. Huomioi opiskelijoiden tavoitteet ja toiveet sekä opiskeluympäristöjen monipuolisuus

4. Huomioi opiskelijoiden tavoitteet ja toiveet sekä opiskeluympäristöjen monipuolisuus

Yksilölliset oppimispolut

- Kuunnellaan opiskelijaa ja hyödynnetään aiempaa osaamista
- Huomioidaan erilaiset oppimistavat ja digiosaaminen

Autonomia ja joustavuus

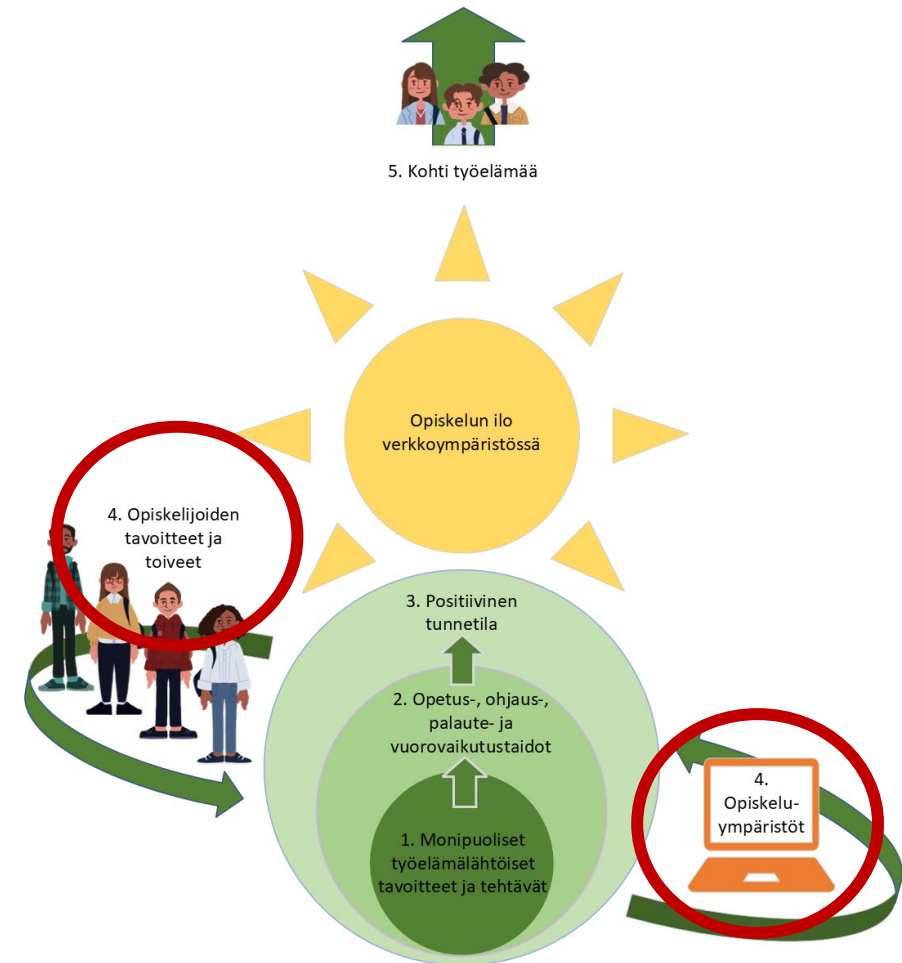
- Mahdollisuus vaikuttaa opintoihin ja tehtävien valintaan
- Opinnot sovitetaan elämäntilanteeseen
- Opiskelu joustavasti, ajasta ja paikasta riippumatta

Monipuoliset oppimisympäristöt

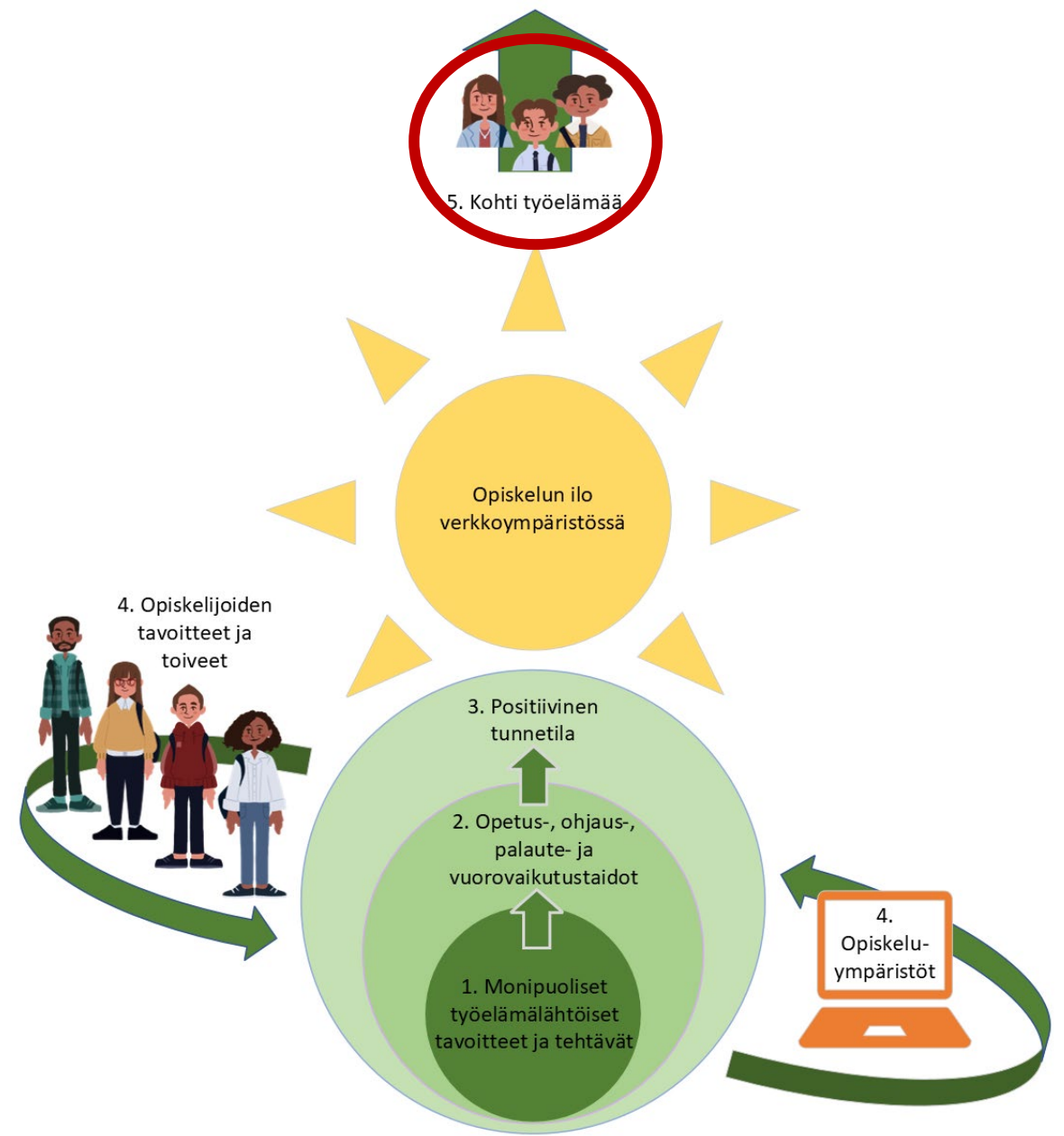
- Monipuoliset, työelämälähtöiset tehtävät
- Mahdollisuus valita sopivat ja sopivasti haastavat tehtävät
- Eri opiskelumuodot: luokka, verkko (synkroninen/asynkroninen), työelämä

Merkityksellisyys

- Opiskelija kokee opitun arvokkaaksi ja tarkoitukselliseksi

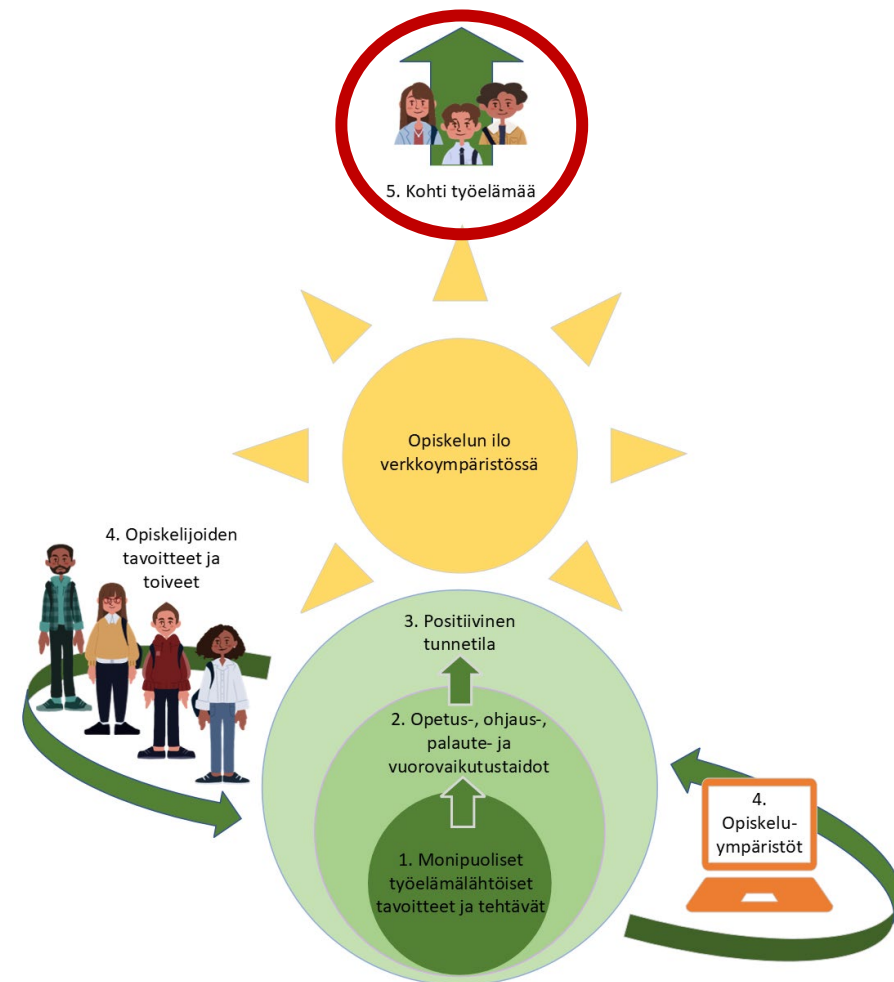

5. Ohjaa opiskelija kohti työelämää

5. Ohjaa opiskelija kohti työelämää

- Opettajalla on vahva työelämäosaaminen
- Opiskelijan on mahdollista saada työelämän taitoja vastaava tutkinto
- Opiskelu myös työelämästä käsin, jatkuva oppiminen

Opiskelun ilon johtaminen

1. Johtajalla on itsellään kyky huomioida tunteita (minä)

- Näyttää myönteisiä tunteita arjessa ja sanoita niitä näkyväksi
- Huomioi henkilöstön tunteet ja reagoi niihin

2. Johtajalla on tunneälyä (minä ja muut)

- Kuuntelee aktiivisesti ja pyri ymmärtämään toisten näkökulmia
- Säättää omaa toimintaasi tilanteen ja ihmisten mukaan

3. Rakenna psykologista turvallisuutta (ilmapiiri)

- Luo ilmapiirin, jossa uskaltaa puhua ja tehdä virheitä
- Kohtelee kaikkia arvostavasti ja oikeudenmukaisesti

4. Vahvista yhteisöllisyyttä ja merkitystä (kehittäminen)

- Osallistaa henkilöstöä ja tekee asioita yhdessä
- Tuo esiin työn merkityksen ja onnistumiset

5. Mahdollista hyvinvointi arjessa (selkeys)

- Huolehtii ajasta, resursseista ja tuesta
- Selkeyttää rakenteet ja toimintatavat

6. Johda hyvinvointia strategisesti (rakenteet)

- Asettaa yhteiset tavoitteet hyvinvoinnille
- Seuraa, arvioi ja kehittää toimintaa pitkäjänteisesti

Ilon lupaus

Vastaa Menti.com

“Yksi asia, jonka teen ensi viikolla oppimisen ilon lisäämiseksi”

Yksi asia, jonka teen ensi viikolla oppimisen ilon lisäämiseksi

Onnistumisten huomioiminen ja sanoittaminen!

Kehun opiskelijoita

Vien tätä esitystä ilosta työyhteisölleni ja tuon itse iloa työyhteisöömme.

Kohtaan opiskelijat ilolla

Monipuolistetaan tehtäviä

Kohtaan opiskelijat ja kehun

Kun laitan työpaikan tunnistelätkän kaulaani, hymyilen.

Kiitos!